

Lise Öğrencilerinin Kullandıkları Öğrenme Stratejilerinin Okul Türü ve Sınıf Düzeylerine Göre İncelenmesi

2016, Vol. 2016(2) 34–44
DOI: 25.1234/0123456789
www.ejoir.org

Ahmet DİKBAYIR

Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Arş. Gör.

Özet

Çalışmanın amacı farklı lise türlerinde öğrenim gören lise öğrencilerinin kullandıkları öğrenme stratejilerinin okul türü ve sınıf düzeylerine göre incelemektir. Çalışma İzmir ilindeki bir Anadolu Lisesi, bir Anadolu İmam Hatip Lisesi ve bir Anadolu Meslek Lisesinde gerçekleştirilmiştir. Okul türü ve sınıf düzeyinin etkileşimi öğrenme stratejileri alt boyutlarında anlamlı farklılık oluşturmamıştır. Okul türü ve sınıf düzeyleri temel etkileri anlamlıdır. Öğrencilerin kullandıkları Yineleme, Anlamlandırma ve Örgütlenme Stratejileri okul türlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejileri sadece duyuşsal stratejiler alt boyutunda farklılaşmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Öğrenme Stratejileri, Okul Türü, Sınıf Düzeyi

Abstract

The purpose of study is to investigate the learning strategies of students from different type of high school according to their grade level and type of school. The study was conducted in one Anatolian High School, one Anatolian Religious Vocational High School and one Anatolian Vocational High School in İzmir. The interaction of school type and grade level was not significant. A significant difference was found in strategies which is Rehearsal, Elaboration and Organization according to school type. A significant difference was found according to students' grade level only in Affective Strategies.

Keywords: Learning Strategies, School Type, Grade Level

Giriş

Öğrenme stratejileri son yıllarda çok ilgi gören bir konudur (Güven, 2004; Pintrich & De Groot, 1990; Talu, 1997; Yip, 2013; Zimmerman, 2011). Alanyazında öğrenme stratejileri ile ilgili betimsel çalışmalar (Hamurcu, 2002; Demirel, 2012) akademik başarı ile ilişkisini inceleyen çalışmalar (Pintrich & De Groot, 1990; Şahin ve Çakar, 2011; Talu, 1997; Yip, 2013) mevcuttur. Öğrenme stratejileri üzerine çok fazla yapılmasına rağmen tanımında ve öğrenme stratejilerinin sınıflamasında alanyazında bir birlik yoktur.

Öğrenme stratejileri üzerine ilk çalışmayı yapan kişilerden Weinstein ve Mayer (1986) öğrenme stratejilerini bireyin bilgiyi kodlama, depolama ve düzenlemek için kullandığı davranış ve düşünceler olarak tanımlamıştır. Demirel (2003)'e göre öğrenme stratejileri bir öğrenme durumunda kişinin bilgi beceriye kolay ulaşması için kullandığı zihinsel yöntemlerdir. Woolfolk (1998) ise öğrenme stratejilerini öğrenme hedeflerine ulaşmak için geliştirilen bir tür plan olarak tanımlamıştır. Öğrenme stratejilerinin tanımları genel olarak değerlendirildiğinde bireyin bilgiye ulaşmak için kullandığı yöntem ve teknikler olarak tanımlanabilir.

Yukarıda da belirtildiği üzere alanyazında öğrenme stratejileri ile ilgili farklı sınıflamalar mevcuttur (Hamurcu, 2002). Genel olarak kabul gören sınıflama ise bilgiyi işleme kuramının bilişsel ve yürütücü biliş süreçler hakkındaki açıklamaları esas alınarak dikkat stratejileri, kısa süreli bellekte depolamayı artıran stratejiler, anlamlandırmayı artıran stratejiler, güdüleme stratejileri ve yürütücü biliş stratejileri olmak üzere beş kategoriden oluşan sınıflamadır (Senemoğlu, 2011). Bu çalışma kapsamında kullanılan ölçek de bu sınıflama dikkate alınarak geliştirilmiştir.

İlk öğrenme stratejisi dikkat stratejileridir. Bir bilginin öğrenilebilmesi için ilk olarak o bilgiye dikkat edilmelidir. Bilgiye dikkat etme bilgiyle ilk karşılaşıldığında olduğu gibi daha sonra aynı dokümana bakıldığında da önemli olan bilginin fark edilmesini sağlayan stratejilerdir (Senemoğlu, 2011). Dikkat stratejilerine örnek olarak altını çizme, metin kenarına not alma verilebilir.

Bilginin dikkat çekecek şekilde metinde belirtildikten sonra kısa süreli bellekte bilginin işlenmesi uzun süreli belleğe gönderilmesi gerekmektedir. Fakat kısa süreli belleğin alabileceği bilgi miktarı ve bilginin burada kalış süresinin kısalığı gibi sınırlılıklar vardır (Olson & Herghanan, 2001). Bu sınırlılıklardan en az etkilenmek için kısa süreli bellekte depolamayı artırıcı stratejiler kullanılabilir. Bu stratejiler zihinsel tekrar ve gruplama stratejileridir. Zihinsel tekrar, bireyin bilgiyle karşılaştıktan sonra uzun süreli belleğe aktarılan kadar zihinsel olarak ya da sesli bir şekilde tekrar etmesidir. Gruplama stratejisi ise bireyin öğrenmesi gereken bilgileri gruplar oluşturarak öğrenmeye çalışmasıdır (Senemoğlu, 2011). Zihinsel tekrar ile süre sınırlılığı, gruplama stratejileri ile de bilgi miktarı sınırlılığı telafi edilebilir.

Bilgi kısa süreli bellekte işlendikten sonra uzun süreli belleğe aktarılır. Yeni bilginin uzun süreli bellekte depolanmasını sağlayan öğrenme stratejileri anlamlandırmayı artırıcı stratejilerdir. Ekleme stratejileri, örgütlenme stratejileri ve bellek destekleyici stratejiler anlamlandırmayı artırıcı stratejilere örnek olarak verilebilir (Senemoğlu, 2011). Anlamlandırmayı artırıcı stratejiler kullanılarak yeni bilgi ile önceki bilgiler ilişkilendirilir. Bunun sonucunda daha kalıcı öğrenmeler gerçekleşir. Birey bilgiyi daha kolay hatırlayabilir.

Bireyin öğrenmek istemesi de çok önemlidir. Öğrenmede bireyin duygusal olarak kullandığı stratejiler güdüleme stratejileri olarak adlandırılmıştır. Öğrenilecek bilgi üzerinde odaklanabilmeyi sağlayan duyuşsal stratejiler, güveni artırmayı sağlayan stratejiler ve doyumunu artırmayı sağlayan stratejiler güdüleme stratejilerine örnek olarak verilebilir (Senemoğlu, 2011). Birey bilişsel olarak bazı stratejiler uygulasa bile duyuşsal olarak kendini hazır hissetmezse öğrenmekte zorluk çekebilir.

Son öğrenme stratejileri ise yürütücü biliş stratejileridir. Yürütücü biliş, bireyin kendisinin nasıl öğrendiğinin farkında olması ve kendi öğrenmelerini yönlendirmesidir. Biliş hakkındaki bilgi ve bilişi izlemeye yönelik yapılan işlemler yürütücü bilişin iki ögesini oluşturur. Biliş hakkındaki bilgi, bireyin nasıl öğrendiğini, hangi durumda hangi öğrenme stratejilerini kullanması gerektiği ve hangi öğrenme stratejilerini bildiğine yönelik bilgilerdir. Biliş izleme, bireyin bir bilgiyi öğrenmek için kendine uygun öğrenme stratejisini belirlemesi, kullanması, sonuçları değerlendirmesi ve eksik kalan yönler varsa bunları belirleyerek öğrenme stratejisinde değişiklik yapmasıdır (Senemoğlu, 2011).

Yapılan çalışmalarda öğrenme stratejisi kullanan öğrencilerin daha anlamlı öğrenmeler gerçekleştirdikleri (Cheema & Kitsantas, 2016), akademik performans düzeylerinin kullanmayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu (Kitsantas, 2002; Pintrich & De Groot, 1990; Zimmerman, 2011) yönünde bulgular mevcuttur. Dolayısıyla öğrencilerin öğrenme stratejilerini bilmesi, kullanması ve hatta kendine özgü öğrenme stratejileri geliştirmesi çok önemlidir.

Öğrenme stratejileri ile ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde üniversite öğrencileri ile yapılmış çalışmalar bulunmaktadır (Demirel, 2012; Hamurcu, 2002; Şahin, Çakar, 2011). İlkokul öğrencileri ile yapılmış çalışmalar da mevcuttur (Bıyıklı ve Doğan, 2015; Ilgaz, 2006). Lise öğrencilerinin öğrenme stratejilerinin incelendiği araştırmalar da mevcuttur (Aydın, 2011; Çelik, 2016; Keklik ve Erdem, Keklik, vd., 2012; Yip, 2013). Fakat farklı lise türlerinde öğrenim gören lise öğrencilerinin kullandığı öğrenme stratejilerini belirlemeye yönelik çalışmaya rastlanamamıştır. Bu nedenle bu çalışmanın alanyazına bu yönde katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın amacı farklı lise türlerinde öğrenim gören öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejilerinin okul türü ve sınıf düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemektir.

1. Yöntem

1.1. Araştırmanın Deseni

Araştırmanın amacı farklı okullarda öğrenim gören öğrencilerin öğrenme stratejilerinin ve epistemolojik inançlarının betimlenmesi ve sınıf düzeyine ve okul türlerine incelendiği için var olan bir durum ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu nedenle bu araştırma tarama desenindedir.

1.2. Çalışma Grubu

Araştırma İzmir ilindeki bir Anadolu Lisesi, bir Anadolu İmam Hatip Lisesi ve bir Anadolu Meslek Lisesinde gerçekleştirilmiştir. Bu liselerdeki her sınıf düzeyinden iki şubedeki öğrencilere Öğrenme Stratejilerini Belirleme Ölçeği uygulanmıştır. Üç okulda toplam 428 öğrenciye anket uygulanmıştır. Örneklemeye ait bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Okullara ve Sınıflara Göre Dağılımı

Lise Türü	Sınıf Düzeyi	Öğrenci Sayısı
Anadolu Lisesi	9. Sınıf	41
	10. Sınıf	54
	11. Sınıf	51
	Toplam	146
Anadolu İmam Hatip Lisesi	9. Sınıf	46
	10. Sınıf	63
	11. Sınıf	42
	Toplam	151
Anadolu Meslek Lisesi	9. Sınıf	34
	10. Sınıf	49
	11. Sınıf	48
	Toplam	131

1.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada kullanılan ölçme aracı 39 maddelik Öğrenme Stratejilerini Belirleme Ölçeğidir. Ölçekteki maddeler “bana tamamen uygun”, “bana oldukça uygun”, “bana biraz uygun”, “bana pek uygun değil” ve “bana hiç uygun değil” olmak üzere 5’li derecelendirme ile puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan ise 39, en yüksek puan ise 195’dir. Ölçek Yineleme, Anlamlandırma, Örgütlenme, Anlamayı İzleme Stratejileri ve Duyuşsal Stratejiler olmak üzere beş alt boyuttan oluşmaktadır. Yineleme stratejileri alt boyutu 6, Anlamlandırma stratejileri alt boyutu 11, Örgütlenme stratejileri alt boyutu 7, Anlamayı İzleme Stratejileri alt boyutu 9 ve Duyuşsal Stratejiler alt boyutu 6 maddeden oluşmaktadır. Ölçek geliştirme çalışmasından elde edilen verilerin analizi sonucunda ölçeğin geneline ait Cronbach alpha güvenirlik katsayısı .90 bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutlarına ait güvenirlik katsayıları ise aşağıdaki Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrenme Stratejilerini Belirleme Ölçeği Alt Boyutlarına Ait Güvenirlik Katsayıları

Alt Boyutlar	Güvenirlik Katsayısı
Yineleme Stratejileri	.61
Anlamlandırma Stratejileri	.74
Örgütlenme Stratejileri	.64
Anlamayı İzleme Stratejileri	.73
Duyuşsal Stratejiler	.64

Bu çalışmada toplanan verilerin güvenilirlik analizi sonucunda da ölçeğin geneline ait güvenilirlik katsayısı .90 bulunmuştur. Alt boyutlarına ait güvenilirlik katsayıları aşağıdaki Tablo 3'te belirtilmiştir.

Tablo 3. Öğrenme Stratejilerini Belirleme Ölçeğinin Alt Boyutlarına Ait Güvenirlik Katsayıları

Alt Boyutlar	Güvenirlik Katsayısı
Yineleme Stratejileri	.64
Anlamlandırma Stratejileri	.74
Örgütlenme Stratejileri	.75
Anlamayı İzleme Stratejileri	.68
Duyuşsal Stratejiler	.61

Güvenirlik analizi sonucunda elde edilen güvenilirlik katsayılarına göre ölçeğin güvenilir bir veri toplama aracı olduğu söylenebilir.

1.4. Verilerin Toplanması

Öğrenciler ölçekleri yanıtlaması bir ders saati sürmüştür. Ölçekler araştırmacı tarafından dağıtılmış ve toplanmıştır. Uygulama öncesinde öğrenciler araştırma ile ilgili bilgilendirilmiştir. Çalışmaya katılımında gönüllülük esas alınmıştır.

1.5. Verilerin Analizi

Öğrencilerin kullandığı öğrenme stratejilerinin okul türleri ve sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için tek faktörlü MANOVA kullanılmıştır. Tek faktörlü MANOVA analizinin varsayımları bağımlı değişkenlerin varyans ve kovaryans matrislerinin homojen olmasıdır (Leech, Barrett & Morgan, 2008). Varyans matrisinin homojenliği Levene testi ile analiz edilmiştir. Bu analiz sonucunda yineleme stratejileri alt boyutu hariç diğer alt boyutlarda $p > .05$ olduğu için bağımlı değişkenlerin varyansları homojendir. Yineleme stratejileri alt boyutu için de gruplardaki sayılar arasında çok farklılık olmadığı için tek faktörlü MANOVA analizinin kullanılabilir (Leech vd., 2008). Kovaryansların eşitliğinin analizi için Box testi kullanılmıştır. Box testi sonucunda $p = .190 > .05$ olduğu için bağımlı değişkenlerin kovaryans matrislerinin homojen olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Varsayımlar sağlandığı için verilerin analizinde Tek faktörlü MANOVA'nın uygun olduğuna karar verilmiştir. Gruplar arasında farklılık çıktığı takdirde farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Tukey post hoc analizi uygulanmıştır.

2. Bulgular

Öğrenme Stratejilerini Belirleme Ölçeği alt boyutlarından alınan puanların okul türü ve sınıf düzeylerine göre dağılımı aşağıdaki Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğrenme Stratejilerini Belirleme Ölçeği ve Epistemolojik İnançlar Ölçeğinin Alt Boyutlarından Alınan Puanların Dağılımı

	Okul Türü	Sınıf	N	Ort.	S.S.
Yineleme Stratejisi	Anadolu Lisesi	9. Sınıf	41	22,5200	4,89024
		10. Sınıf	54	22,8519	3,90649
		11. Sınıf	51	22,9475	3,15697
		Toplam	146	22,7921	3,95507
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	9. Sınıf	34	24,9412	3,65100
		10. Sınıf	49	24,5633	3,65209
		11. Sınıf	48	23,7083	3,80905
		Toplam	131	24,3481	3,71679
	Anadolu Meslek Lisesi	9. Sınıf	46	23,2609	3,15126
		10. Sınıf	63	23,7302	4,32251
		11. Sınıf	42	23,2207	4,11339
		Toplam	151	23,4455	3,92241
	Toplam	9. Sınıf	121	23,4820	4,03724
		10. Sınıf	166	23,6904	4,03233
		11. Sınıf	141	23,2879	3,67282
		Toplam	428	23,4989	3,91350
Anlamlandırma Stratejileri	Anadolu Lisesi	9. Sınıf	41	39,4088	7,24431
		10. Sınıf	54	38,4037	6,66427
		11. Sınıf	51	40,7418	5,52628
		Toplam	146	39,5027	6,49877
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	9. Sınıf	34	41,6765	5,66606
		10. Sınıf	49	40,7347	6,16703
		11. Sınıf	48	41,5146	6,98110
		Toplam	131	41,2649	6,32340
	Anadolu Meslek Lisesi	9. Sınıf	46	37,8924	5,92483
		10. Sınıf	63	39,0000	5,96225
		11. Sınıf	42	40,1243	7,18087
		Toplam	151	38,9753	6,32838
	Toplam	9. Sınıf	121	39,4695	6,46689
		10. Sınıf	166	39,3181	6,29250
		11. Sınıf	141	40,8209	6,53317
		Toplam	428	39,8560	6,44281

Tablo 4. Öğrenme Stratejilerini Belirleme Ölçeği ve Epistemolojik İnançlar Ölçeğinin Alt Boyutlarından Alınan Puanların Dağılımı (Devamı)

	Okul Türü	Sınıf	N	Ort.	S.S.
Örgütlenme Stratejileri	Anadolu Lisesi	9. Sınıf	41	22,6015	5,70010
		10. Sınıf	54	21,8163	5,80163
		11. Sınıf	51	22,9253	4,98350
		Toplam	146	22,4242	5,48313
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	9. Sınıf	34	23,4056	4,57765
		10. Sınıf	49	22,6939	4,25835
		11. Sınıf	48	22,8542	4,85531
		Toplam	131	22,9373	4,54092
	Anadolu Meslek Lisesi	9. Sınıf	46	20,4570	4,76552
		10. Sınıf	63	20,7148	5,10069
		11. Sınıf	42	22,5086	5,35552
		Toplam	151	21,1352	5,11369
	Toplam	9. Sınıf	121	22,0121	5,16771
		10. Sınıf	166	21,6573	5,15068
		11. Sınıf	141	22,7770	5,02147
		Toplam	428	22,1265	5,12374
Anlamayı İzleme Stratejileri	Anadolu Lisesi	9. Sınıf	41	32,2315	5,80628
		10. Sınıf	54	31,8519	5,46138
		11. Sınıf	51	33,8627	4,82916
		Toplam	146	32,6609	5,38961
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	9. Sınıf	34	34,5574	6,44849
		10. Sınıf	49	33,2245	5,36293
		11. Sınıf	48	34,3750	4,49409
		Toplam	131	33,9920	5,37000
	Anadolu Meslek Lisesi	9. Sınıf	46	33,1639	5,10550
		10. Sınıf	63	33,4460	5,09755
		11. Sınıf	42	31,8981	5,17219
		Toplam	151	32,9295	5,12827
	Toplam	9. Sınıf	121	33,2395	5,76968
		10. Sınıf	166	32,8620	5,31176
		11. Sınıf	141	33,4519	4,90118
		Toplam	428	33,1631	5,31021
Duyusal Stratejiler	Anadolu Lisesi	9. Sınıf	41	23,3659	4,36896
		10. Sınıf	54	21,8889	4,20093
		11. Sınıf	51	24,1765	3,49689
		Toplam	146	23,1027	4,11177
	Anadolu İmam Hatip Lisesi	9. Sınıf	34	24,0294	4,50915
		10. Sınıf	49	23,0816	3,64484
		11. Sınıf	48	24,2133	4,08965
		Toplam	131	23,7423	4,04738
	Anadolu Meslek Lisesi	9. Sınıf	46	23,8261	3,42737
		10. Sınıf	63	23,3035	3,90205
		11. Sınıf	42	23,2857	3,40935
		Toplam	151	23,4577	3,61310
	Toplam	9. Sınıf	121	23,7273	4,05380
		10. Sınıf	166	22,7778	3,95553
		11. Sınıf	141	23,9237	3,68244
		Toplam	428	23,4237	3,92187

Yapılan analiz sonucunda okul türü ve sınıf düzeylerinin etkileşimi öğrenme stratejileri alt boyutlarında anlamlı farklılık oluşturmamıştır. Wilk's Λ =.940, $F(20,1672)=1,296$ $p=.171$ $\eta^2=.015$. Okul türü temel etkisi anlamlıdır. Wilk's Λ =.940, $F(10,830)=2,599$ $p=.004$ $\eta^2=.030$. yani öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejilerinin doğrusal bileşimleri okul türüne göre farklılaşmaktadır. Sınıf düzeyi temel etkisi de anlamlıdır. Wilk's Λ =.953, $F(10,830)=2,005$ $p=.030$ $\eta^2=.024$. Yani öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejilerinin doğrusal bileşimleri sınıf düzeylerine göre anlamlı derecede farklılaşmaktadır. Okul türü ve sınıf düzeyinin öğrenme stratejileri alt boyutlarına etkilerine ait istatistiksel değerler aşağıdaki Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Okul Türü ve Sınıf Düzeyinin Öğrenme Stratejilerini Belirleme Ölçeğinin Alt Boyutları Üzerindeki Etkisi

Kaynak	Bağımlı Değişken	sd	F	η	p
Okul Türü	Yineleme Stratejileri	2	6,014	0,17	,003
	Anlamlandırma Stratejileri	2	4,802	0,15	,009
	Örgütlenme Stratejileri	2	4,380	0,14	,013
	Anlamayı İzleme Stratejileri	2	2,768	0,11	,064
	Duyuşsal Stratejiler	2	,891	0,07	,411
Sınıf Düzeyi	Yineleme Stratejileri	2	,456	0,05	,634
	Anlamlandırma Stratejileri	2	2,002	0,10	,136
	Örgütlenme Stratejileri	2	1,533	0,09	,217
	Anlamayı İzleme Stratejileri	2	,473	0,05	,623
	Duyuşsal Stratejiler	2	3,803	0,13	,023
Okul Türü * Sınıf Düzeyi	Yineleme Stratejileri	4	,557	0,07	,694
	Anlamlandırma Stratejileri	4	,684	0,08	,603
	Örgütlenme Stratejileri	4	,777	0,09	,540
	Anlamayı İzleme Stratejileri	4	1,815	0,13	,125
	Duyuşsal Stratejiler	4	1,127	0,10	,343
Hata	Yineleme Stratejileri	419			
	Anlamlandırma Stratejileri	419			
	Örgütlenme Stratejileri	419			
	Anlamayı İzleme Stratejileri	419			
	Duyuşsal Stratejiler	419			

Öğrencilerin kullandıkları Yineleme, Anlamlandırma ve Örgütlenme Stratejileri okul türlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. bu farklılığın hangi okul türleri arasında olduğunu belirlemek için Tukey post hoc analizi kullanılmıştır. Post hoc analizi sonucunda AL öğrencileri AİHL öğrencilerine göre yineleme stratejilerini anlamlı derecede daha az kullandıkları bulunmuştur. Anlamlandırma ve Örgütlenme stratejilerini de AİHL öğrencileri AML öğrencilerine oranla daha fazla kullanmaktadırlar.

Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejileri sadece duyuşsal stratejiler alt boyutunda farklılaşmaktadır. Diğer alt boyutlarda herhangi bir anlamlı farklılık yoktur. Duyuşsal stratejiler alt boyutunda hangi sınıf düzeyleri arasında anlamlı farklılık olduğunu belirlemek için Tukey post hoc analizi kullanılmıştır. Bu analiz sonucunda 11. sınıf öğrencilerinin 10. sınıf öğrencilerine göre anlamlı derecede fazla duyuşsal stratejileri kullandıkları bulunmuştur.

3. Sonuç

Araştırmanın bulguları genel olarak değerlendirildiğinde öğrenme stratejileri okul türü ve sınıf düzeyi birlikte değerlendirildiğinde anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır. Yani kullanılan öğrenme stratejileri okul türü ve sınıf düzeylerine göre farklılaşmamaktadır. Bu çalışma küçük bir örneklem ile gerçekleştirildiği için bu sonuç genellenemez. Dolayısıyla daha büyük örneklem ile başka çalışmalar yapılarak herhangi bir farklılaşmanın olup olmadığı incelenebilir.

Okul türüne göre öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejilerinin Yineleme, Anlamlandırma ve Örgütlenme Stratejilerinde farklılaştığı ve bu farklılığın AİHL öğrencileri lehine olduğu bulunmuştur. Yani AİHL öğrencileri Yineleme, Anlamlandırma ve Örgütlenme Stratejilerini daha fazla kullandıkları söylenebilir. Çelik (2016) farklı lise türlerinde öğrenim gören 11. sınıf öğrencilerinin öğrenme stratejilerini incelediği çalışmasında Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri bütün öğrenme stratejilerinde en yüksek puana sahip öğrenci grubudur. Bu çalışmada ise bütün alt boyutlarda en yüksek puana sahip öğrenciler AİHL öğrencileridir. Çalışmaya katılan öğrenciler ile ilgili başka bilgi toplanmamıştır. Dolayısıyla bunun nedeni hakkında daha kesin bilgilere ulaşabilmek için ileride yapılacak çalışmalarda nicel verilerin analizinden sonra gönüllü olan öğrenciler ile görüşmeler yapılabilir.

Sınıf düzeylerine göre ise sadece Duyuşsal Öğrenme Stratejilerinde 11. sınıflar lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Aydın (2011) Anadolu Lisesinde okuyan öğrencilerinin Coğrafya dersinde kullandıkları öğrenme stratejilerini belirlemeye yönelik araştırma yapmış ve bu çalışmanın bulgusunun aksine 10. sınıf öğrencilerinin daha fazla kullandığını bulmuştur. Keklik, vd., (2012) de AL öğrencileri ile yaptığı çalışmada öğrenme stratejileri ölçeğinin bütün alt boyutlarından en yüksek puanı 9. sınıf öğrencileri almıştır. Bu çalışmada ise farklı alt boyutlarda farklı sınıf düzeyleri yüksek puanları almıştır. Ayrıca 10. sınıf öğrencilerinin Duyuşsal Stratejiler alt boyutundan aldıkları puanların diğer sınıf düzeylerindeki öğrencilere en düşük olması da dikkat çeken bir bulgudur. Çünkü 9. sınıf öğrencilerine göre de daha düşük seviyede kullandıkları görülmektedir. Bu sadece çalışmanın yapıldığı gruptan kaynaklı olabileceği gibi genelde böyle bir durumun olup olmadığının araştırılması önem arz etmektedir.

4. Kaynakça

Aydın, F. (2011). Ortaöğretim Öğrencilerinin Coğrafya Derslerinde Kullandıkları “Öğrenme Stratejileri”. *Turkish Studies*. 6(2), 199-212.

Bıyıklı, C., Doğan, N. (2015). Öğrenme Stratejilerini Tekrar Amacıyla Kullanmanın Akademik Başarıya Etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40 (181), 311-327.

Cheema J. & Kitsantas A. (2016) Predicting High School Student Use Of Learning Strategies: The Role Of Preferred Learning Styles And Classroom Climate, *Educational Psychology*, 36:5, 845-862

Çelik, D. (2016). 11. Sınıf Öğrencilerinin Düşünme Stilleri, Öğrenme Stratejileri ve Düşünme Stilleri ile Öğrenme Stratejileri Arasındaki İlişki Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi: Denizli.

Demirel, Ö. (2003). *Eğitim sözlüğü*. Ankara: Pegema Yayıncılık.

Demirel, M. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Kullandıkları Dil Öğrenme Stratejileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 43, 141-153.

Güven, M. (2004). Öğrenme Stilleri ile Öğrenme Stratejileri Arasındaki İlişki. Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi: Eskişehir.

Hamurcu, H. (2002). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Kullandıkları Öğrenme Stratejileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 127-134.

İlgaz, G. (2006). İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersine Yönelik Tutumları ve Kullandıkları Öğrenme Stratejileri. Yüksek Lisans Tezi Edirne: Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi

Kitsantas, A. (2002). Test preparation and test performance: A self-regulatory analysis. *The Journal of Experimental Education*, 70, 101-113.

Keklik, İ., ve Erdem, Keklik, D. (2012). Lise Öğrencilerinin Motivasyon ve Öğrenme Stratejilerinin Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 238-249.

Leech, N., L., Barrett, K. C. & Morgan, G. A. (2008). *SPSS for Intermediate Statistics Use and Interpretation*. Lawrence Erlbaum Associates: New York.

Olson, M., H. & Hergenhahn, B. R. H. (2001). *An Introduction to Theories of Learning*. Prentice Hall: New Jersey.

Pintrich, P., R. & De Groot, E. V. (1990). Motivational and Self Regulated Learning Components of Classroom Academic Performance. *Journal of Educational Psychology*. 82(1) 33-40.

Senemoğlu, N. (2011). *Gelişim Öğrenme Ve Öğretim Kuramdan Uygulama*. Ankara: Pegem Akademi.

Şahin, H., Çakar, E. (2011). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Stratejileri Ve Akademik Güdülenme Düzeylerinin Akademik Başarılarına Etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(3), 519-540.

Talu, N. (1997). Ankara Özel Tefvik Fikret Lisesi 10. Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Öğrenme Stratejilerinin Akademik Başarıları Üzerindeki Etkisi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yip, M. C. W. (2013). Learning Strategies and Their Relationships to Academic Performance of High School Students in Hong Kong, *Educational Psychology*, 33:7, 817-827

Weinstein, C. E. ve Mayer., R. E. (1986). *The Teaching Of Learning Strategies*. M.C. Wittrock (Ed.) Handbook of Research on Teaching, (3rd. Edition). New York: Macmillan Company.

Woolfolk, A. E. (1998). *Educational Psychology*. (7. bs.) Needham Heights, M.A.: Allyn and Bacon.

Zimmerman, B. (2011). *Motivational Sources and Outcomes of Self-Regulated Learning and Performance*. In B. J. Zimmerman & D. H. Schunk (Eds.), *Handbook of self-regulation of learning and performance* (pp. 49–64). New York, NY: Taylor & Francis.